

**Objaśnienia przyjętych wartości do
Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy DOMINOWO
na lata 2016 - 2024**

do Zarządzenia Nr 46 / 2016 Wójta Gminy Dominowo z dnia 29 grudnia 2016 roku.

Wieloletnia prognoza finansowa sporządzana jest w celu przeprowadzenia oceny sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego przez organy JST i organy nadzoru.

Wieloletnia prognoza pozwala na dokonanie analizy możliwości inwestycyjnych jednostki samorządu terytorialnego oraz ocenę jej zdolności kredytowej.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Dominowo sporządzona została na lata 2016-2024 zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013r., poz. 885 ze zmianami) przedmiotową prognozę należy sporządzić na okres obejmujący rok budżetowy tj. 2016 oraz co najmniej trzy kolejne lata. Nie może on być jednak krótszy niż okres na jaki przyjęto limity wydatków na przedsięwzięcia wykazane w załączniku nr 2.

W przypadku Gminy Dominowo powyższe limity ustalono do roku 2018. Okres opracowania WPF został wydłużony do 2024 roku tj. na okres zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek wykazanych w prognozie kwoty długu, która stanowi część Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Na podstawie danych dotyczących wykonania budżetu Gminy Dominowo z ostatnich lat opracowane są założenia odnośnie kształtowania się poszczególnych kategorii dochodów i wydatków budżetowych w kolejnych latach, w efekcie czego można policzyć wartość nadwyżki operacyjnej. Nadwyżka operacyjna jest to część budżetu gminy, która może zostać wykorzystana na spłatę zaciągniętych przez gminę kredytów i pożyczek. Pozostała część może być wykorzystana na finansowanie inwestycji. Wartość nadwyżki operacyjnej oraz ich udział w dochodach są podstawowymi miernikami kondycji finansowej. Im wielkości te są większe, tym jest lepsza kondycja finansowa gminy.

	2010 rok	2011 rok	2012 rok	2013 rok	2014 rok	2015 rok	Plan 2016 rok
dochody bieżące	6 844 675,45	6 898 532,54	8 224 303,21	9 188 066,57	9 266 718,73	9 374 739,07	11 761 753,28
wydatki bieżące	6 888 477,10	6 954 409,51	7 754 548,96	8 128 804,29	8 228 528,82	8 290 376,38	11 453 240,73
nadwyżka operacyjna	-43 801,65	-55 876,97	469 754,25	1 059 262,28	1 038 189,91	1 084 362,69	308 512,55
dochody majątkowe	130 530,49	1 233 707,00	3 308 600,71	693 621,70	1 077 959,20	1 359 168,77	315 464,45
wydatki majątkowe	6 888 477,10	5 685 023,22	562 786,93	1 914 398,21	2 969 507,27	1 136 546,85	1 093 977,00
wynik budżetu	-6 801 748,26	-4 507 193,19	3 215 568,03	-161 514,23	-853 358,16	1 306 984,61	-470 000,00
Spłaty rat kapitałowych	160 000,00	215 000,00	3 414 959,61	335 000,00	220 000,00	793 962,00	220 000,00

Po określeniu wartości nadwyżki operacyjnej i odjęciu spłaty rat kapitałowych określona zostaje wielkość środków możliwych do wydatkowania na inwestycje w danym roku. Wartość ta określa maksymalną kwotę jaką Gmina może wydać w kolejnych latach na realizację inwestycji ze środków własnych. Może również realizować inwestycje przekraczające tę wartość, korzystając z nadwyżek budżetowych z lat ubiegłych, wolnych środków, zewnętrznych źródeł oraz z kredytów i pożyczek.

Założenia do prognozy dochodów i wydatków bieżących.

Długi okres prognozowania zwiększa ryzyko niewłaściwego oszacowania wartości przyjętych w prognozie w odniesieniu do faktycznie osiągniętych. Z uwagi na koczujący charakter prognozy, która corocznie będzie nowelizowana, dla roku 2016 przyjęto wartości wynikające z planu budżetu, po zmianach dokonanych: Uchwałą Nr XXV/191/2016 RG z dnia 14.12.2016r. oraz Zarządzeniem Nr 45/2016 WG z dnia 27.12.2016r. Dla okresu 2017 - 2024 przy prognozowaniu oparto się o wskaźniki makroekonomiczne i korekty merytoryczne, a przede wszystkim wykorzystano historyczne materiały źródłowe dotyczące wykonania dochodów i wydatków za lata 2010 – 2015.

Dla prognozy wydatków bieżących w latach 2017-2022 przy uwzględnieniu korekt merytorycznych przyjęto poziom inflacji średnio w granicach 1,7% - 2,5%. Natomiast w latach 2023 – 2024 przyjęto zwiększenie w granicach 0,5%.

Dochody bieżące w latach 2017 - 2020 prognozowano wzrost za pomocą wskaźnika średnio 2,0%, rok 2021 o 1%, a lata 2022-2024 pozostawiono na poziomie 2021 roku, jednak głównie w oparciu o dane za lata 2009 – 2015, w które kształtowały się następująco:

Stawki podatku od nieruchomości i od środków transportowych rosły o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług tj. o wskaźnik wzrostu górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych. Wskaźniki te kształtowały się: na 2009r. pozostały na poziomie roku 2008, na 2010r. o 3,5%, na 2011r. o 2,6%, na 2012r. o 5%, na 2013r. o 4%, na 2014 rok wzrost o 3%, na 2015 rok na poziomie 2014 roku, a na 2016 rok wyższe w granicach 1,3% - 5%.

Cena żyta do podatku rolnego na rok 2009 ogłoszona przez Prezesa GUS była niższa o 4,27%, a w gminie po obniżeniu o 5,25%, na 2010 rok ponownie spadła o 38,89%, a w gminie o 5,3%, na 2011r. przyjęto wg ceny GUS 37,64 zł, która wzrosła o 10,38%, na 2012r. cena GUS 74,18 zł za 1dt. (+97,08%) w gminie obniżono do 50 zł za 1dt. wzrost około 32,84%.

Na 2013r. obniżono z kwoty GUS 75,86 zł za 1dt. do 52 zł za 1dt, dla gminy wzrost o 4%.

Na 2014r. cenę żyta do podatku rolnego w gminie obniżyć z kwoty GUS 69,28 zł. za 1dt. do kwoty 54 zł. za 1dt. co daje wzrost o 3,8% dla gminy.

Na 2015 rok cenę żyta do podatku rolnego w gminie obniżono z kwoty GUS 61,37 zł za 1dt. do kwoty 54 zł za 1dt. czyli do obowiązującej w 2014 roku.

Natomiast na 2016 rok cena żyta do podatku rolnego ogłoszona przez Prezesa GUS jest niższa i wynosi 53,75 za 1dt, a w gminie obniżono do 53 zł za 1dt czyli niższa ok. 1,85%.

Podatek leśny szacowany jest wg. średniej ceny sprzedaży drewna za pierwsze trzy kwartały roku poprzedniego, która przyjmowana była bez obniżek i kształtowały się na 2009r. wzrost o 3,56%, na 2010 zmniejszyła się o 10,48%, na 2011r. wzrost o 13,26%, na 2012r. wzrost o 20,71%, na 2013r. (186,42 zł./m³) zmniejszyła się o -0,14%, na 2014r. cena 171,05 zł/m³ ponownie spada o 15,37 zł. tj. o 8,24%. Na 2015r. cena 188,85 zł/m³ tj. +17,80 zł a o 10,40%. Na 2016 rok ustalona cena drewna jest wyższa o 2,92 zł czyli wzrost o 1,55%.

Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych w 2009r. planowano niższe o 1,32% - wykonanie 90,90%, plan na 2010r. jest wyższy o 9,23% - wykonanie 97,91%, na rok 2011 plan jest wyższy o 11,42% - wykonanie 101,71%, plan na 2012r. wzrasta o 22,90% - wykonanie wynosi 97,20% planu, plan na 2013r. wyższy o 16,84% - wykonanie 96,35%, plan na 2014r. wyższy o 22,99% wykonanie wynosi 101,11%.

Na 2015 rok plan udziałów jest wyższy o 16,38%, a wykonanie wynosi 1.484.178 zł - 100,87%. Natomiast w planie budżetu na 2016 rok plan udziałów jest niższy o 100.374 zł tj. o ok. 6,76%.

Z analizy wynika, że w latach 2009-2013 udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych były przekazywane z budżetu państwa poniżej planu, z wyjątkiem 2011 roku (101,71%), również w 2014 roku wykonanie było wyższe o 1,11%.

Podatek dochodowy od osób prawnych w naszej gminie ma bardzo mały udział w dochodach z uwagi na rolniczy charakter gminy i brak większych przedsiębiorstw.

Subwencje ogólne z budżetu państwa mają znaczący udział w dochodach gminy. Otrzymywane są w planowanych wysokościach, a ich kształtowanie się w latach 2009 – 2015 prezentuje poniższe zestawienie:

Rok	Subwencja zł.			
	Oświatowa	Wyrównawcza	Równoważąca	Razem
2009	1 831 028 +8,88%	1 223 270 +30,06%	12 338 -68,50%	3 066 636 +15,23%
2010	1 861 480 +10,16%	973 725 -20,40%	522 -95,77%	2 835 727 -7,53%
2011	1 977 986 +6,26%	1 135 424 +16,61%	-	3 113 410 +9,79%
2012	2 248 953 +13,70%	1 327 206 +16,89%	-	3 576 159 +14,86%
2013	2 561 129 +13,88%	1 497 549 +12,83%	13 368 x	4 072 046 +13,87%
2014	2 588 895 +1,08%	701 763 -53,14%	10 962 -18,00%	3 301 620 -18,92%
2015	2 548 849 -1,55%	760 252 +8,33%	7 232 -34,03%	3 316 333 +0,44%
Plan 2016	2 638 566 +1,12%	814 506 +7,14%	11 299 +56,24%	3 464 371 +4,46%

Jak widać z powyższego zestawienia stopień zwiększenia lub zmniejszenia subwencji jest różny często znaczny na poszczególne lata, co ma wpływ na trudność planowania długofalowego zarówno dochodów jak i wydatków.

Założenia dla prognozy dochodów i wydatków majątkowych.

W planie budżetu na 2016 rok plan dochodów majątkowych wynosi 315.464,45 zł.

Plan wydatków majątkowych na 2016 rok wynosi 1.093.977 zł w tym 210.000 zł to pomoc finansowa dla Powiatu Średzkiego na realizację wspólnej inwestycji pn. „Modernizacja drogi powiatowej nr 3662P Środa Wielkopolska – Nekla” na odcinku w m. Giecz.

W związku z tym planowane wydatki majątkowe realizowane będą z dochodów oraz wolnych środków.

Gmina posiada do sprzedaży 10 działek pod zabudowę. Jednak ze względu na małe zainteresowanie działkami gminy, należy mieć na uwadze niepewność ich wykonania.

W roku 2010 sprzedano tylko 1 działkę pod zabudowę mimo kilkukrotnego ogłaszania przetargu, a w latach 2011-2014 żadnej. Planowane w 2015 roku dochody ze sprzedaży mienia, zostały wykonane w wysokości 47.720 zł (2 mieszkania komunalne).

W związku z tym na lata następne planowane są dochody ze sprzedaży majątku w granicach 300.000 zł – 50.000 zł i przeznaczone są na wydatki majątkowe, których plan w latach 2017 – 2024 prognozowano w granicach 1.085.300 zł – 336.400 zł.

Obsługa długu publicznego.

Do 2024 roku jednostka będzie spłacać zobowiązania głównie zaciągnięte w 2011 roku na budowę oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją w miejscowościach Giecz i Murzynowo Kościelne.

Zadłużenie gminy na koniec 2013 roku wynosiło 2.280.000 zł, a wskaźnik zadłużenia 23,07%.

W 2014 roku zaciągnięto pożyczkę w wysokości 573.962 zł w Banku Gospodarstwa Krajowego w Poznaniu na finansowanie zadania realizowanego z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej, wodociągowej oraz przebudowa i rozbudowa Stacji Uzdatniania Wody w Dominowie wraz z rekonstrukcją studni”, a spłacono raty kapitałowe w wysokości 220.000 zł. Na koniec 2014 roku zostało zadłużenie w wysokości 2.633.962 zł, a wskaźnik zadłużenia wynosił 25,46% wykonanych dochodów.

W 2015 roku nie zaciągano kredytów i pożyczek, a planowane łączne spłaty zadłużenia kwocie 793.962 zł zostały wykonane. Na koniec 2015 roku kwota długu wynosiła 1.840.000 zł, a wskaźnik zadłużenia wynosił 17,14% wykonanych dochodów.

W planie budżetu na 2016 rok zaplanowano przychody z tytułu kredytu w wysokości 690.000 zł z którego gmina zrezygnowała, a do przychodów wprowadzono wolne środki w wysokości 690.000 zł (pozostają wolne środki w wysokości 142.831,69 zł) oraz zaplanowano rozchody na spłaty rat kapitałowych w wysokości 220.000 zł zaciągniętych kredytu i pożyczki.

Po zmianach na koniec 2016 roku planowana kwota długu wynosić będzie 1.620.000 zł tj. 13,41% planu dochodów.

W latach następnych do roku spłacania zadłużenia nie prognozuje się przychodów z tytułu kredytów i pożyczek, a zaplanowane spłaty są w granicy maksymalnego dopuszczalnego wskaźnika spłat i w kolejnych latach relacja spłat jest malejąca.

Zaciągane zobowiązania wynikają z finansowania inwestycji ponad poziom dostępnych własnych środków budżetowych. Dokonując analizy finansowania inwestycji w latach poprzednich, inwestycje ze środków własnych realizowane były o niskich wartościach. Natomiast większe inwestycje realizowane były z pożyczek oraz kredytów.

Wyniki prognozy na lata 2016-2024.

Na 2016 rok projektowane dochody ogółem były niższe od projektowanych dochodów na rok 2015 o 1 108 986 zł tj. o około 12,45% (dochody bieżące niższe o 165 613 zł).

Po zmianach plan dochodów na 2016 rok wynosi 12.077.217,73 zł (bieżące 11.761.753,28 zł, majątkowe 315.464,45 zł), które w stosunku do planu dochodów wykonanych w 2015 roku są wyższe o 1.343.309,89 zł tj. o około 12,51%.

Wyższe dochody na 2016 rok to przede wszystkim dochody bieżące (+2.387.014,21 zł głównie z tytułu dotacji i środków na cele bieżące). Natomiast niższy jest plan dochodów majątkowych (-1.043.704,32 zł głównie z tytułu środków zewnętrznych na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków UE 977.415 zł).

Od roku 2011 znaczącą rolę dla finansów publicznych odgrywają dochody bieżące.

Gmina nie może uchwalić budżetu, w którym wydatki bieżące przekraczają dochody bieżące.

Z wyjątkiem gdy gmina posiada nadwyżkę z lat ubiegłych lub wolne środki.

Jednak przeznaczenie tych przychodów na wydatki bieżące wpływa na indywidualny wskaźnik zadłużenia, ustalany według zasad określonych w art. 234 ustawy o finansach publicznych.

Po zmianach planowane na 2016 rok wydatki są wyższe od wykonanych w 2015 roku o kwotę 3.120.294,50 zł, a są to głównie wydatki bieżące w tym finansowane z dotacji.

W związku z tym wynik budżetu jest ujemny (deficyt w wysokości 470.000 zł), który planuje się sfinansować przychodami z wolnych środków.

Zważając na wzrost wydatków w latach poprzednich, zmniejszający się zakres zadań zleconych, a zwiększający się zakres zadań własnych gmin, inflację, coraz większy udział wydatków sztywnych, zapis w ustawie o finansach publicznych w art. 128, który stanowi, że „kwota dotacji na dofinansowanie zadań własnych bieżących i inwestycyjnych nie może stanowić więcej niż

80 % kosztów realizacji zadania, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej” głównie dotyczy to pomocy społecznej, utrzymanie wydatków bieżących na takim poziomie wymusza rezygnację z niektórych wydatków gminy lub zmniejszenie zakresu realizacji zadań gminy.

W związku z tym wydatki bieżące planowane są wyłącznie na podstawowe obowiązkowe zadania i oszczędnie na najważniejsze i niezbędne do funkcjonowania jednostek w gminie.

Przedsięwzięcia i limity zobowiązań.

Wykaz przedsięwzięć obejmuje siedem zadań w tym:

realizowane w ramach wydatków bieżących:

Pozycja 1.1.1.1 - przedsięwzięcie z udziałem środków unijnych

pn. „Zwiększenie dostępności do usług społecznych w powiecie średzkim”

Celem zadania jest poprawa dostępu do usług wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Projekt planowany do realizacji przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dominowie w partnerstwie z Powiatem Średzkim oraz Gminami powiatu w ramach WRPO na lata 2014-2020,

Oś Priorytetowa 7 Włączenie społeczne, Działanie 7.2 Usługi społeczne i zdrowotne,

Poddziałanie 7.2.1 Usługi społeczne – projekty pozakonkursowe realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne - zgodnie z Uchwałą Nr XIX/143/2016 Rady Gminy Dominowo z dnia 23 maja 2016 roku w sprawie przystąpienia Gminy Dominowo do partnerstwa z Powiatem Średzkim w realizacji projektu.

Projekt planowany jest do realizacji w latach 2016 – 2018, a łączne nakłady finansowe wynoszą 74.502 zł i jest to limit zobowiązań z tego: 7.842 zł to wydatki 2016 roku, 49.704 zł limit 2017 roku i 16.956 zł limit 2018 roku.

Złożony wniosek o dofinansowanie projektu uzyskał pozytywną ocenę Komisji Oceny

Projektów i został wybrany do dofinansowania w ramach WRPO+, a umowa o dofinansowanie zostanie sporządzona i podpisana po dostarczeniu stosownych dokumentów w tym uchwały w sprawie WPF.

Pozycja 1.3.1.1 - wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe - przedsięwzięcie pn.

„Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Dominowo”, którego celem jest utrzymanie czystości na terenie gminy.

Zakres zadania obejmuje lata 2017 – 2018, a łączne nakłady finansowe określono w wysokości 636.000 zł i jest to limit zobowiązań ogółem z tego: po 318.000 zł na 2017 rok i 2018 rok.

w pozycji 1.3.1.2 - planowano przedsięwzięcie pn. „Koordynacja Szlaku Piastowskiego na terenie województwa wielkopolskiego”. Jest to wspólne zadanie publiczne realizowane z

innymi jednostkami samorządu terytorialnego, a jego liderem jest Powiat Gnieźnieński,

który utworzył stowarzyszenie pn. Klaster Turystyczny „Szlak Piastowski w Wielkopolsce”.

Rada Gminy Dominowo Uchwałą Nr XIII/87/2015 z dnia 30 listopada 2015 roku wyraziła zgodę na przystąpienie przez Gminę Dominowo do stowarzyszenia.

W związku z tym od 2016 roku następuje zmiana finansowania zadania z dotacji celowej na składki członkowskie ustalane corocznie przez walne zebranie członków stowarzyszenia.

Pozycja 1.3.1.3 - „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Dominowo”. Jest to umowa podpisana z wykonawcą usługi Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Artur Zys, na okres 18 miesięcy tj na II półrocze 2015 roku i 2016 rok.

Łączne nakłady finansowe na okres trwania umowy określono na kwotę 460.728,00 zł

(25.596,00 zł miesięcznie). W 2015 roku poniesione wydatki wynosiły 153.576,00 zł

Na 2016 rok zaplanowano kwotę 307.152,00 zł i jest to limit zobowiązań.

realizowane w ramach wydatków majątkowych:

Pozycja 1.3.2.1 – wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe przedsięwzięcie pn. „Budowa drogi z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz kanalizacją deszczową – miejscowość Dominowo ulice Rzemieślnicza, Rolna i Wierzbowa”, którego celem jest poprawa jakości komunikacyjnej mieszkańców.

Zakres przedsięwzięcia obejmuje lata 2017 – 2018, a łączne nakłady finansowe określono w wysokości 1.000.000 zł i jest to limit zobowiązań ogółem z tego: 800.000 zł na 2017 rok i 200.000 zł na 2018 rok.

w pozycji 1.3.2.2 – planowano przedsięwzięcie pn. „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Dominowo, w tym obiektów szkolnych wraz z wymianą źródła ciepła” do realizacji w 2017 roku, z którego Gmina zrezygnowała. W związku z tym zmniejszono planowane limity o kwotę 290.000 zł, a pozostała kwota nakładów finansowych 28.000 zł to wykonana dokumentacja w 2015 roku.

Pozycja 1.3.2.3 – wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe przedsięwzięcie pn. „Zwiększenie wykorzystania publicznego transportu w Gminie Dominowo przez kompleksową inwestycję w infrastrukturę transportu publicznego, zakup taboru oraz działania informacyjno-promocyjne”, którego celem jest poprawa jakości transportu publicznego poprzez zakup nowych 2 autobusów oraz budowę przystanków autobusowych.

Jest to przedsięwzięcie planowane do realizacji w latach 2017 i 2018.

Środki w wysokości 513.000 zł to planowany wkład własny gminy na przedsięwzięcie do złożonego wniosku o dofinansowanie zadania z programu Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Łączne nakłady finansowe to kwota 529.873,40 zł, w tym 16.873,40 zł to wykonana dokumentacja w 2015 roku, a 513.000 zł to limit zobowiązań ogółem z tego 170.000 zł limit 2017 roku i 343.000 zł limit 2018 roku.

Po zmianach limit wydatków na przedsięwzięcia razem wynosi 2.530.654 zł i jest to łączny limit zobowiązań w tym:

w 2016 roku ogółem 314.994 zł - wydatki bieżące,

w 2017 roku ogółem 1.337.704 zł - wydatki: bieżące 367.704 zł, majątkowe 970.000 zł.

w 2018 roku ogółem 877.956 zł - wydatki: bieżące 334.956 zł, majątkowe 543.000 zł.

wojt
mgr Krzysztof Pauter